

man kan komme i indbyrdes Rapport, og at man, naar der var Tilbud af Arbejde og maaske mindre Tilbud af Arbejdskraft paa et Sted, kunde rekvirere Arbejdskraft fra et andet Kontor. Men det kræver, at de paagældende, de arbejdsløse, maa rejse, og naar Mennesker ere arbejdsløse, have de som Regel heller ikke mange Penge. Det kan jo hænde, at de, der hurtig faa Beskæftigelse igen, have let ved at afholde Udgifterne, men det er for en meget stor Dels Vedkommende saaledes, at de ville have vanskeligt ved at kunne tage Arbejde, naar de skulle afholde Udgifterne til en længere Rejse. Jeg ved da ogsaa, at man nede i Tyskland, hvor disse Arbejdsanvisningskontorer have virket i nogle Aar, er kommen ind paa en Forbindelse mellem Jernbanerne og Arbejdsanvisningskontorerne, saaledes, at man letter de arbejdsløses Rejse ved at give dem Adgang til at rejse billigere, og saaledes at man har en let og bekvem Afregningsform. Paa dette sidste Omraade med Hensyn til Afregnings-spørgsmaalet ved jeg i øvrigt, at Statsbanerne have stillet sig ret velvilligt til Kjøbenhavns Arbejdsanvisningskontor. Det er maaske slet ikke officielt, men det er en god Gerning, de her have gjort, saa jeg tror ikke, jeg gør nogen Skade ved at nævne den eller ved at henlede det kommende Udvalgs Opmærksomhed derpaa. Endelig er der et tredje Omraade, hvorpaa jeg vil henlede Opmærksomheden. Naar der nu er Tale om en Forhøjelse af Taksterne, synes jeg netop, man maa tænke paa, at der er Grund til at nævne det, idet man jo vil komme ind paa fastere Former med Hensyn til Fribefordring og med Hensyn til Moderation, end man har været tidligere. Derfor mener jeg ogsaa, at man bør give Arbejderne, der skulle rejse til og fra deres Arbejde, den billigst mulige Transport, at man bør give arbejdsløse, der flytte fra et Sted til et andet for at finde Beskæftigelse, den billigst mulige Transport, og at man ogsaa bør stille sig imødekommende, naar Talen er om, at hele Arbejderfamilier skulle flytte fra et Sted til et andet af Hensyn til, at de ikke mere kunne finde Beskæftigelse der, hvor de bo; naar de saa have fundet Beskæftigelse paa et andet Sted, bør man ogsaa ved Statens Transportmidler søge at støtte dem.

Jeg skal nu tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om selve Spørgsmaalet om Vedtagelsen af denne Lov. Jeg erindrer om, at i Fjor, da der fra den daværende Regerings Side forelaa et Forslag om forhøjede Takster, blev det meget stærkt

fremhævet af den nuværende højtærede Kultusminister, som da var Ordfører for Flertallet, at man ikke ønskede en stykkevis Reform. Det var ganske vist saaledes, at man kunde skyde sig ind under, at Kommissionen, der da var nedsat, ikke havde endt sit Arbejde, og at det som Følge deraf var urigtigt at vedtage Lovforslag, der foregreb Kommissionens Arbejde. Det er rigtigt; men jeg opfattede Tanken den Gang saaledes, at hvad man ønskede, netop var at hæve det, som Kommissionen maatte fremkomme med, til en *samlet Overvejelse*. Det har derfor forbavset mig noget, at man fra Regeringens Side har fremsat dette Forslag til en Takstereform. Thi selv om Kommissionens Arbejde nu foreligger, og vi kunne se, hvor Kommissionen vil hen, bliver det dog alligevel en stykkevis Reform, naar man ganske undlader at komme ind paa en ny Organisation af vort Jernbanevæsen. Noget af det, Kommissionen har tilbragt megen Tid med og ofret meget Arbejde paa, er jo at paavise, at vor Jernbaneadministration er overmaade uheldig og ganske sikkert er meget for dyr, og at der vil kunne tjenes ikke saa lidt for Statskassen og opnaas betydelige Fordele for Befolkningen ved en ny Organisation af Administrationen, og at det sikkert ogsaa vilde være i Stand til at paavirke Driften og Driftens Resultater, synes jeg ligger uden for al Tvivl. Som Følge deraf kan jeg ikke sige, at jeg er nogen stor Tilhænger af det foreliggende Lovforslag, førend vi have faaet et Organisationsforslag paa Bordet og faaet Lejlighed til at beskæftige os dermed.

Der faldt forleden en Bemærkning fra den højtærede Finansminister, som omtrent gik i den Retning, at man burde jo ikke være saa betænkelig over for den nuværende Regering, der er en velvillig Regering, med Hensyn til Spørgsmaalet om en Ordning af Administrationen paa en bedre Maade end hidtil. Jeg skal dertil sige, at jeg ikke tvivler om, at Regeringen er meget velvillig. Men Jernbanevæsenet er jo egentlig en Stat i Staten og har vist en ret stor Selvstændighed og ret stor Myndighed over for Administrationen, og det er ingenlunde uden Betydning, at den føler det Tryk paa sig, at den arbejder økonomisk utilfredsstillende. Det vil blive lettere at faa den i Tale angaaende en Reform af hele Arbejdsmaaden, naar man er i Stand til at foreholde den, at den arbejder mindre tilfredsstillende i økonomisk Henseende, end naar man er naaet op til, at nu kan den nogenlunde jævnt klare sig